

An-Naasikh en Mansoekh

(bijvoeging van een samenvatting)

[nederlands - dutch - الهولندية]

Abou Sayfoullah al-Maghriebie en Abdelqader
Aboe Ayman

revisie: Yassien Abo Abdillah

bron: uwkeuze.net

2014 - 1435

IslamHouse.com

الناسخ و المنسوخ

(مع إضافة ملخص)

« باللغة الهولندية »

أبو سيف الله المغربي و عبد القادر أبو أيمن

مراجعة: ياسين أبو عبد الله أبو سيف

2014 - 1435

IslamHouse.com

An-Naasikh en Mansoekh (het vervangende
wetsoordeel en het afgeschafte wetsoordeel)

An-Naasikh (het vervangende wetsoordeel) en
Mansoekh (het afgeschafte wetsoordeel)

Door Abou Sayfoullah al-Maghriebie en Abdelqader
Aboe Ayman (uit het maandblad *Wij Moslims* van
[Uitgeverij Momtazah](#))

In naam van Allah, de Barmhartige, de Genadevolle

Allah de Verhevene zegt in de Qor-aan (Nederlandstalige interpretatie van de betekenis): “Wat Wij ook afschaffen van een vers of doen vergeten, Wij komen met iets beters dan haar of (met) haar vergelijkbare. Weet jij niet dat Allah over alle zaken Almachtig is?” [Soerat al-Baqarah (2), aayah 106.]

Ibn ‘Abbaas (moge Allah tevreden zijn met hem) en anderen zeiden: “Allah zond de Qor-aan in één keer neer van het Bewaakte/Beschermde Boek (al-Lawh'oe l-Mah'foedhz) naar het Huis van Macht (Baytoel-‘Izzah), wat in de hemel van deze wereld is (d.w.z. de laagste hemel). Vervolgens kwam het in delen neer [d.m.v. de engel Gabriël (vrede zij met hem)] naar de boodschapper van Allah - Mohammed (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem) - volgens de incidenten die plaatsvonden (volgens de behoefte) gedurende een periode van 23 jaar.”

De doctrine van progressieve openbaring betekent niet dat Allah's fundamentele wet verandert (de kern van de wet/boodschap blijft hetzelfde), maar het is opvoedend van aard en gespist op de omstandigheden en gebeurtenissen. Het concept van naskh (afschaffing) is gebruikt door de vijanden van de Islam (in het bijzonder de oriëntalisten en de ‘moslim’-geleerden die door hen beïnvloed zijn) om de religie te bespotten en te beledigen,

en om te proberen om tegenstrijdigheden en afwijkingen in de Qor-aan en sharie'ah aan te tonen. Dus is het essentieel dat moslims het concept van naskh begrijpen en waarderen, zodat zij niet bedrogen worden door de verdraaiingen en verkeerde interpretaties van diegenen die trachten de Islam te vernietigen.

Definitie van *naskh*

Taalkundig betekent naskh in oesoel al-fiqh het verwijderen van iets. Zoals je zegt: “de wind verwijderde (w.w. nasakha) de sporen.”

Als we de betekenis van naskh in de sharie'ah willen definiëren, dan heeft het de volgende betekenis: ‘Het opheffen van een vaststaand oordeel (h'okm), dat tot stand is gekomen door middel van een eerdere Goddelijke Openbaring, door een latere Goddelijke Openbaring.’

Deze definitie verduidelijken we met een voorbeeld uit de Qor-aan: in het begin moest eenieder van de moslimmannen het opnemen tegen tien ongelovigen in oorlogstijd zoals we in het volgende vers kunnen lezen: “...Als er onder jullie twintig geduldigen zijn, zullen zij tweehonderd (vijanden) verslaan...” [Soerat al-Anfaal (8), aayah 65.] En deze h'okm (oordeel) is tot stand gekomen door een Goddelijke Openbaring.

Dit oordeel is opgeheven door een andere Goddelijke Openbaring die later is geopenbaard, zoals we kunnen lezen: “Nu heeft Allah voor jullie (jullie taak) verlicht, daar Hij weet dat er zwakte in jullie is. Als er dan onder jullie honderd geduldig zijn, zullen zij tweehonderd (vijanden) verslaan. En als er onder jullie duizend (geduldigen, standvastigen) zijn, zullen zij tweeduizend (vijanden) verslaan, met Allah's toestemming...” [Soerat al-Anfaal (8), aayah 66.]

In het eerste vers was de verhouding 1:10, terwijl in het naderhand geopenbaarde vers de verhouding 1:2 is. Het nieuwe oordeel (h'okm) wordt dan naasikh genoemd, wat ongeveer vertaald kan worden als afschaffer (het vervangende wetsoordeel), en het oude oordeel (h'okm) wat afgeschaft is, wordt al-mansoekh genoemd, het afgeschafte (wetsoordeel).

De legitimiteit van *naskh*

Naskh is door zowel de sharie'ah erkend als met het gezond verstand. Wat betreft de sharie'ah lezen we in de Qor-aan: “Wat Wij ook afschaffen van een vers of doen vergeten, Wij komen met iets beters dan haar of (met) haar vergelijkbare...” [Soerat al-Baqarah (2), aayah 106.]

In een ander vers in de Qor-aan lezen we: “Allah wist uit wat Hij wil en vestigt wat Hij wil.” [Soerat ar-Ra'd (13), aayah 39.]

In een h'adieth zegt de profeet Mohammed (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem): “Ik had jullie ontraden de graven te bezoeken; welnu, bezoek de graven want het herinnert aan het Hiernamaals.” (Overgeleverd door Moslim.)

Uit voorgaande verzen en de overlevering kunnen we concluderen dat Allah Ta'aala soms een oordeel afschaft óf helemaal wijzigt, waarachter een wijsheid schuilt die Hij alleen kent, Verheven is Hij.

Wat betreft het gezonde verstand: het verstand kan het onmogelijk ontkennen terwijl het zonder enige twijfel vaststaat in de sharie'ah.

Universele boodschap

De goddelijke religies zijn allen gekomen met een bevestiging van één geloofsleer (zie o.a. **Slechts één Boodschap!**), en wel het geloof in de eenheid van Allah de Verhevene in aanbidding, en het afstand nemen van aanbidding van alles naast Hem. Alle boodschappers hebben hun volkeren opgeroepen tot tawh'ied (de eenheid van God - monotheïsme) en zeiden: “Aanbid Allah. Er is

geen god voor jullie dan Hij.” [Soerat al-Moe-emienoen (23), aayah 32.]

Er moet wel gezegd worden dat de regels en wetsoordelen van deze openbaringen niet gelijk waren. Allah de Verhevene zegt: “Voor iedere gemeenschap hebben Wij godsdienstige gebruiken vastgesteld, die zij moeten volgen.” [Soerat al-H'addj (22), aayah 67.] (Zie ook vraag 54 als voorbeeld.)

De islamitische sharie'ah is gekomen met de afschaffing van de wetgevingen die ervoor waren gekomen, en het heeft de grondbeginselen daarvan bevestigd. De Wijsheid van Allah is zoals Hij, Glorieus is Hij, wenst te zijn. Hij is Degene Die wetten opstelt en met een bepaalde Wijsheid wetten afschaft en daarvoor in de plaats andere wetsoordelen vaststelt, totdat de regels van de sharie'ah hun uiteindelijke eindpunt hebben bereikt en Allah Zijn religie vervolmaakt heeft. Zoals Hij, de Verhevene, heeft gezegd: “Vandaag heb Ik jullie godsdienst voor jullie vervolmaakt.” [Soerat al-Maa-idah (5), aayah 3.]

De geleerden hebben an-naasikh (het vervangende wetsoordeel) en mansoekh (het afgeschafte wetsoordeel) onderzocht in een reeks onderzoeken betreffende de wetenschap van de Edele Qor-aan ('oeloem al-Qor-aan). Sommigen van hen hebben hier volledige boeken over gepubliceerd.

An-Naskh is het opheffen van een wetsoordeel door een andere wettelijke tekst. Uitgaand van dit principe kunnen we dus zeggen dat an-naskh niet kan geschieden door het verstand of zelfinspanning (idjtihad).

Het bereiken van naskh betreft slechts de islamitische bevelen en verboden. Wat de geloofszaken, gedrag en de grondbeginselen van aanbedding betreft, en tevens de duidelijke berichten die geen betekenis bevatten van een gebod en/of verbod, hierop wordt geen naskh toegepast.

Het kennen van an-naasikh en mansoekh geniet een hoge positie bij de geleerden, omdat men hierdoor de wetsoordelen leert kennen en hierdoor weet men wat nog geldig is en wat afgeschaft is. De geleerden hebben een aantal manieren aangegeven om de naasikh en mansoekh te weten te komen. Daaronder vallen de volgende zaken:

De duidelijke overdracht van de profeet (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem) of van een metgezel. Een voorbeeld voor wat van hem (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem) overgedragen werd, is dat hij zei: “Ik had jullie verboden gesteld om de graven te bezoeken; welnu, bezoek ze.” (Overgeleverd door Moslim.)

Tot de wegen van naskh behoort ook de unanimiteit van de moslimgeleerden. Hierbij geldt de voorwaarde dat men de geschiedenis van het wetsoordeel dat eerder is gegeven en het uiteindelijke oordeel kent. Er moet hierbij

wel gezegd worden dat de naskh niet vastgesteld wordt door al-idjtiehaad (eigen inspanning en onderzoek), en ook niet door een uiterlijke tegenstrijdigheid tussen bepaalde bewijzen. Deze aspecten leiden dus niet naar an-naskh.

Soorten *Naskh*

Er bestaan verschillende soorten naskh. Zo kan een oordeel worden afgeschaft zonder dat daarvoor een ander oordeel (h'okm) in de plaats komt (naskh iella ghayr al-badl): Bij deze soort naskh wordt er een h'okm afgeschaft in de sharie'ah zonder daarvoor in de plaats een andere h'okm te introduceren. De mening van het overgrote gedeelte van de geleerden (djoemhoor) is dat deze soort naskh plaats kan vinden. Ze voeren daarbij als bewijs aan de Uitspraak van Allah in Soerat al-Moedjaadilah: “O jullie die geloven! Wanneer jullie een persoonlijk gesprek met de boodschapper willen voeren, geeft dan vóór jullie gesprek iets uit aan liefdadigheid.” [Soerat al-Moedjaadilah (58), aayah 12.]

In het begin was het zo dat wanneer iemand met de boodschapper van Allah (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem) een gesprek wilde voeren, hij eerst een sadaqah uit liefdadigheid weg moest geven. Deze h'okm is afgeschaft en er is niets voor in de plaats gekomen, zoals we een stukje verder in dezelfde soerah kunnen lezen: “Zijn jullie bevreesd voor armoede door iets uit te geven

aan liefdadigheid vóór jullie gesprek? Als jullie dat niet doen dan vergeeft Allah jullie.” [Soerat al-Moedjaadilah (58), aayah 13.]

Er is een vorm van naskh waarbij de Qor-aan afgeschaft wordt door de Qor-aan, en als voorbeeld hiervoor geldt de afschaffing van Zijn Uitspraak: “Zij vragen jou (O Mohammed) over *al-khamr* (de wijn) en het gokspel. Zeg: 'In beide is grote zonde en (ook enige) voordelen voor de mensen...’” [Soerat al-Baqarah (2), aayah 219]

Dit vers werd afgeschaft door de aayah waarin Allah de Verhevene zegt: “O degenen die geloven (in de eenheid van Allah – het islamitische monotheïsme)! Waarlijk, *al-khamr* (de wijn: alle alcoholische dranken en bedwelmende middelen) en het gokken en *al-ansaab* # en *al-azlaam* (pijlen voor geluk en om iets te beslissen/te verloten) zijn walgelijkheden van shaytaan's (satan's) werk. Dus mijd (strikt al) die (walgelijkheden) opdat jullie succesvol zullen zijn!” [Soerat al-Maa-idah (5), aayah 90.] Dit is een toegestane vorm van naskh.

<<< # Al-Ansaab zijn dieren die voor afgoden geofferd (geslacht) worden op an-noesoeb (stenen altaren). >>>

Er is ook een andere vorm van naskh en wel de afschaffing van de Soennah door de Qor-aan, zoals de afschaffing van de richting van de qiblah die toen richting

Baytoe l-Maqdis (Jeruzalem) was, zoals eerst vastgesteld was door de Soennah. Later werd dit afgeschaft door de Qor-aan, in de aayah waarin Allah de Verhevene zegt: “...Wend jouw gezicht dan richting *al-Masdjid al-H'araam* (de Heilige Moskee in Mekkah)...” [Soerat al-Baqarah (2), aayah 144.]

Er zijn verschillende overleveringen over dit onderwerp. Samengevat: Allah's boodschapper (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem) was bevolen om zich tijdens het gebed te wenden richting Bayt al-Maqdis (Jeruzalem) en hij bad in Mekkah met zijn gezicht in die richting tegenover de Ka'bah zodat de Ka'bah tussen hem en Bayt al-Maqdis was. Toen de profeet (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem) migreerde naar al-Madienah, was dit niet langer meer mogelijk; Allah de Verhevene beval hem te bidden richting Bayt al-Maqdis (waar de joden blij mee waren), zoals Ibn Abbaas en de meerderheid van de geleerden hebben aangegeven. Allah's boodschapper (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem) bad zestien of zeventien maanden richting Jeruzalem, met de Ka'bah achter zich, maar hij hield ervan om te bidden in de richting van Abraham's qiblah: de Ka'bah in Mekkah. Aldus bad hij tot Allah en bleef omhoog naar de hemel kijken (wachtend op Allah's bevel hieromtrent, zie vers 2:144). Toen de verandering van de qiblah (gebedsrichting) plaatsvond, gehoorzaamden de oprechte gelovigen dit bevel onmiddellijk, zonder aarzeling. Maar degenen geteisterd door hypocrisie en

wantrouwen, en de ongelovige joden, werden misleid van de rechte leiding en raakten verward, en zeiden: “Wat wendde hen af van hun *qiblah* waar zij zich eerst op bevonden?” [Soerat al-Baqarah (2), aayah 142.] Nou, als de Qor-aan een product van de profeet Mohammed (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem) zou zijn, zou de Openbaring nooit zolang weggebleven zijn geweest terwijl hij met groot verlangen erop wachtte. Hij had dan gemakkelijk ‘een openbaring kunnen verzinnen’ waardoor hij snel zijn zin kreeg. Maar de Qor-aan is een Goddelijke Openbaring die alleen maar op Allah's bevel en met Zijn toestemming neergezonden wordt.

Evenzo is de verplichting tot het vasten van de dag van ‘Aashoera-e afgeschaft; deze verplichting was eerst door de Soennah vastgesteld en vervolgens afgeschaft door de Qor-aan, en het is vervangen door het vasten van de maand Ramadhaan, in de Uitspraak van Allah de Verhevene: “...Wie dan van jullie aanwezig is (d.w.z. niet op reis, tijdens het verschijnen van de maansikkel op de eerste nacht van) de maand (*Ramadhaan*), moet hem dan vasten...” [Soerat al-Baqarah (2), aayah 185.]

Een andere vorm van naskh is de afschaffing van de Soennah door de Soennah, waaronder de afschaffing van het genothuwelijk, dat in het begin toegestaan was en daarna afgeschaft werd; overgeleverd door Iyyas ibnoe Salamah van zijn vader dat hij zei: “De boodschapper van Allah (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem) had in

het jaar van awtaas het goethuwelijk toegestaan en hij heeft het daarna verboden verklaard.” (Overgeleverd door Moesliem) En al-Imaam al-Boekhaarie heeft een hoofdstuk hierover geschreven die hij getiteld heeft als: “Baab (Hoofdstuk): het verbod van de boodschapper van Allah (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem) op het goethuwelijk.”

***An-Naskh* komt in de Qor-aan voor in drie vormen**

Afschaffing van de recitatie (tekst) en het oordeel, het voorbeeld hiervoor is de h'adieth van ‘Aa-ieshah (moge Allah tevreden zijn met haar) die zei: “Toen de Qor-aan voor het eerst geopenbaard werd, was het aantal borstvoedingen dat een kind een familielid (mah'ram) maakt, tien, vervolgens werd dit afgeschaft en vervangen door het aantal 5, wat alom bekend is.” (Overgeleverd door Moslim)

Afschaffing van het wetoordeel terwijl de recitatie (tekst) nog blijft, zoals Allah de Verhevene zegt: “Nu heeft Allah voor jullie (jullie taak) verlicht, daar Hij weet dat er zwakte in jullie is. Als er dan onder jullie honderd geduldig zijn, zullen zij tweehonderd (vijanden) verslaan. En als er onder jullie duizend (geduldigen, standvastigen) zijn, zullen zij tweeduizend (vijanden) verslaan, met Allah's toestemming. En Allah is met de geduldigen.” [Soerat al-Anfaal (8), aayah 66.]

Deze aayah (8:66) heeft het wetoordeel in de aayah daarvoor (8:65) afgeschaft, terwijl de recitatie (tekst) gebleven is. Het oude oordeel staat in de Woorden van Allah de Verhevene, waarin Hij zegt: “O profeet (Mohammed)! Spoor de gelovigen aan tot het gevecht. Als er onder jullie twintig geduldigen zijn, zullen zij tweehonderd (vijanden) verslaan. En als er onder jullie honderd (geduldigen, standvastigen) zijn, zullen zij duizend van degenen die niet geloven verslaan, omdat zij een volk zijn dat niet begrijpt (noch doen zij moeite om het te begrijpen en zij willen het niet begrijpen).” [Soerat al-Anfaal (8), aayah 65.]

Afschaffing van de recitatie (tekst) met behoud van het wetoordeel, wat eerder is genoemd in de h'adieth van ‘Aa-ieshah (moge Allah tevreden met haar zijn): “...vervolgens werd dit afgeschaft en vervangen door het aantal 5...” Het bepalen van de vijf keren dat hij zuigt, is als wetoordeel vastgesteld en afgeschaft als tekst.

Het bestaan van an-naskh in de sharie'ah kent verschillende wijsheden, waaronder het waarborgen van de toestand van de dienaren. En zonder twijfel waren er een aantal goede doeleinden in de islamitische prediking aan het begin van de weg, en deze waren anders, dan toen de da'wah reeds gevormd was en haar rust had gevonden. Dit was een aanleiding voor het veranderen van een aantal oordelen; als waarborg voor de goede doelen die bereikt werden, en dit is duidelijk zichtbaar in

verschillende oordelen die in Mekkah geopenbaard werden en daarnaast de oordelen die in Medienah opgesteld werden. En ook aan het begin van de Medinische tijdperk en bij de dood van de boodschapper van Allah (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem).

Wat ook tot de wijsheid van de naskh behoort, is het beproeven van de moekallafien (degenen die verantwoordelijk gesteld zijn voor hun daden) om hen te testen, of zij zich hieraan zullen onderwerpen of niet (zie het voorbeeld betreffende het veranderen van de qiblah), en ook het feit dat Allah de Verhevene het goede wil voor deze oemmah door wetten voor haar te vergemakkelijken. Want wanneer een naskh leidt naar een zwaardere verplichting zal het leiden naar het vermeerderen van goede daden, en als het een verlichting is van oordelen dan is het een vergemakkelijking en verlichting. De doctrine van progressieve openbaring betekent dus niet dat Allah's fundamentele wet verandert (de kern van de wet/boodschap blijft hetzelfde), maar het is opvoedend van aard en gespist op de omstandigheden en gebeurtenissen.

Moge Allah ons steunen om te handelen naar de oordelen van Zijn wetgeving, en begrip te krijgen over de regels van de religie, en moge Allah ons steunen om de leiding van Zijn profeet (Allah's vrede en zegeningen zijn met hem) te volgen.

En alle lof is voor Allah, de Rabb (Heer) der werelden.

Voor uitgebreide informatie over dit onderwerp, zie Aboe Ammaar Yasir Qadhi, *Een Introductie tot de Wetenschappen Betreffende de Qor-aan*, hoofdstuk 13:

“Afschaffing in de Qor-aan (*an-Naasikh wa al-Mansoekh*)” van [Uitgeverij Momtazah](#) (kijk op hun website wanneer dit waardevolle boek uitkomt).

Samenvatting:

Definitie

De Arabische woorden ‘*naasikh*’ en ‘*mansoekh*’ zijn beide afgeleid van het stamwoord ‘*nasakha*’, wat vertaald kan worden als: opheffen, verwijderen of vervangen. Het woord ‘*naasikh*’ betekent ‘de opheffende’ (een tekst die

een andere tekst opheft), terwijl *mansoekh* betekent ‘de opgeheven’ (de tekst die is opgeheven). Het komt erop neer dat een eerdere regel (wet, bevel) door een latere regel wordt vervangen. Deze termen verwijzen naar bepaalde delen van de openbaring van de Qoer-aan, die opgeheven zijn door latere delen. Het ingetrokken deel wordt mansoekh genoemd en het vervangende deel naasikh.

De Qoer-aan aangaande Naskh

Het principe van naskh (afschaffing) is vermeld in de Qoer-aan **zelf** en het is dus niet een latere historische ontwikkeling: **“Welk Vers Wij ook afschaffen of doen vergeten; Wij brengen er iets beters voor in de plaats, of iets wat daaraan gelijk is. Weet jij niet dat Allah macht heeft over alle dingen?”** (De Koran, 2:106)

De Qoer-aan bracht grote/belangrijke veranderingen langzaam tot stand, om zo de mensen te laten wennen aan nieuwe voorschriften.

Waarom is het belangrijk

Kennis van al-naasikh en mansoekh is belangrijk omdat het betrekking heeft op het juist en precies toepassen van de wetten van Allah. Het heeft voornamelijk betrekking op rechtsgeldige openbaringen. **Naasikh en mansoekh kunnen dus nooit toegepast worden op tawhied (monotheïsme).**

Hoe weten we wat van de Qoer-aan Naasikh is en wat mansoekh? Er zijn drie manieren om dit te weten te komen:

1. Overlevering (hadeeth) van de profeet (vrede en zegeningen zij met hem) of van de metgezellen.
2. Idjmaa'(consensus van de moslims over datgene wat naasikh en mansoekh is).
3. Door middel van kennis van de chronologie van de openbaring van de hoofdstukken of verzen van de Qoer-aan

Kortom, informatie over an-naasikh en mansoekh kan niet worden gebaseerd op een persoonlijke mening van iemand, giswerk of horen en zeggen, maar het moet gebaseerd zijn op de overleveringen en zo herleidbaar moeten zijn naar de profeet en zijn metgezellen.